

Výstavní List

Okresní živnostenské, průmyslové a hospodářské výstavy v Staňkově měst.

Zdarma!

Periodický propagační časopis.

Nevracejte!

Úvodem.

Vydáváme první číslo našeho „Výstavního Listu“ okresní živnostenské, průmyslové a hospodářské výstavy, spojené s výstavou učňovskou, pod protektorátem okresní správní komise v Horšovském Týně, městské a obecní rady v Staňkově městyse a Staňkově vsi.

Časopis tento má účel propagační. V něm podáváme všem interesentům a široké veřejnosti zprávy, které je budou seznamovat s výrobními poměry našeho kraje.

Postup výstavních prací bude oznamován v tomto časopise. List chce sloužit zdatu výstavy nejen získáním přímých účastníků, návštěvníků i návštěvníků.

Přírodními krásami tak štědrě obdarované naše blízké hvozdy šumavské a památná místa vůdce selského povstání Koziny přilákají každoročně celou řadu turistů, kteří zajisté neopomenou letos využití příležitosti shlédnouti za svého pobytu též výstavu naši.

Vynasnažíme se, aby se všem u nás hodně líbilo.

Výstavní výbor — redakční rada.

J. Budín.

Účel a cíl výstavy.

Myšlenka pořádání výstavy a výstava sama není dnes již novinkou. Malé výstavy a jich úspěchy, sledovány jsou jednotlivými korporacemi i státem, vyvíjely se ve výstavy velké, ba až na dnešní veletrhy.

Každá výstava, ať již v menším nebo ve větším rozsahu pořádaná, má účel kulturní, vzdělávací. Široké vrstvy lidu, jimž není dopřáno shlédnouti výstavy světové nebo veletrhy, vidí rozvoj průmyslu, živností a hospodářství. Živnostník spatřuje novinky a zdokonalení ve svém oboru, hospodář zdokonalení pomůcek k racionálnímu vzdělávání a těžení půdy a tím získání většího výdělku v hospodářství.

Mimo to vystavovatel, ať živnostník, hospodář nebo průmyslník ukáže svoji vyspělost ve svém oboru, což mu není možno ve svých nevhodných a mnohdy malých místnostech.

Tito vystavovatelé, kteří se nelekají nesnází a obětí, jsou průkopníci ku zdokonalení a zvelebení živností, kteří svým příkladem povzbuzují slabší, nerozhodné a líné druhy, kteří později sami následovat budou jich příkladu ku povznesení sociálního postavení a tím k rozkvětu a blahobytu celého národa, neboť čím silnější a zámožnější jednotlivci, tím silnější a neodvislejší celý národ. Z malých podniků, šetrností, píli a dokonalosti vedených, rostou podniky světových jmen, které dopomáhají celému národu, všem vrstvám jeho k jeho neodvislosti a vymanění se z područí ciziny. Opačné snahy vedou pak k demoralisaci, chudobě a závislosti na cizině a národ takový stává se pozvolna národem žebráků.

Toto vše vystihla již před námi cizina a děkuje za svůj blahobyt mimo podnikavost a obchodní zdatnost svých jednotlivců z valné části svým výstavám a veletrhům. Výstavy a veletrhy tyto se uplatňují stále více, na př. loňská výstava anglická ve Wembley, která jest i pro letošní rok projektována. Též i Lipsko vděčí svému světovému jménu a blahobytu svým veletrhům.

I u nás po převratu, kdy nám bylo otevřeno širší pole působnosti, díky naší samostatnosti, nezůstáváme pozadu, čehož důkazem jest myšlenka pana Ph.Mg. Boháče v Praze, pořádání Pražských vzorkových veletrhů. I tato myšlenka, jako vše u nás, musela prodléti trnitou cestu pochopení, překážek, a prvý pražský veletrh byl pesimisticky a ironicky kritisován. K jakým krásným výsledkům dospěly tyto naše veletrhy, které sobě dobyly světového jména. Mnoho průmyslových podniků i živností vděčí těmto veletrhům za svůj rozkvět, s nimi pak zaměstnané dělnictvo za svoji práci. Posledním důkazem jejich úspěchu jest nově projektovaná výstavní moderní palác v Bělského třídě, s jehož stavbou s několika miliónovým nákladem se v nejbližší době počne.

Podobně se ovšem má v menším měřítku s našimi venkovskými výstavami, které se blahodárně ujímají po celé oblasti naší republiky. I zde získávají nejen obchody, živnosti a hospodářství, ale i zaměstnané dělnictvo. K jejich zdatu jest třeba pracovat; tu musí pak ustoupiti každé sobectví, politické zášti, pracovat s láskou a pochopením pro blaho všech — pro blaho celého národa.

Výstavní výbor naší okresní výstavy u vědomí této cílevědomé práce ujal se úkolu svého s ochotou, svorně, k vytyčenému cíli za pomoci všech živnostenských a hospodářských korporací.

Vhodným umístěním ve škole a v Sokolovně a na prostranství okolo školy, Sokolovny a v přilehlých zahradách bude výstava ladně soustředěna.

Návštěvníkům bude poskytnuta možnost, shlédnouti vyspělost učňovských prací, průmyslu (hospodářských strojů a pod.), různých živností, hospodářství, chovu koní, drůbežnictví, chovu malého zvířectva, ovocnářství, včelařství atd.

Abý návštěvník mimo kulturní požitky se i příjemně pobavil, bude postaráno také o zábavní podniky.

Při uveřejnění našich zpráv v prvním našem výstavním listě přejeme si, by P. T. obecnostvo naše snahy s porozuměním podporovalo, aby výsledek byl úměrný naší práci.

Zdar naší výstavě!

**Čiňte přihlášky, případně
reklamace k výstavě!**

J. Herian.

Národohospodářský význam výstavy vůbec.

Ukončením války světové a nastalými změnami poměrů mezi jednotlivými státy vidíme stále určitěji, že každý ze států evropských sleduje takovou politiku, aby v otázkách a potřebách hospodářských, najmě finančních, byl pokud možno na jiných státech nezávislým, totiž aby byl soběstačným.

Účelu tohoto domáhají se všechny státy kolem československé republiky seskupené a pozorovateli nemůže ujíti ta okolnost, že cizí státy stále více uzavírají dveře nejenom našim výrobkům, ale věnují též velkou pozornost přílivu našich dělníků, majíce na mysli, aby dodávkami ze státu druhého anebo přílivem našich lidí neutrpělo ujmy obyvatelstvo toho kterého státu. Následkem toho vidíme, že naši dělníci nemohou již tak snadno nalézt za hranicemi práci, jako ji nabývali dříve, což dlužno jediné té okolnosti přičísti, že v těchto národohospodářských otázkách každý stát pamatuje v prvé řadě na své lidi, svůj průmysl, svoje zemědělství a živnosti.

Je jisto, že naše výrobky, jako stroje, sklo, porcelán, dříví, cukr, ječmen, chmel, pivo a j. jsou dodávány do celého světa a bilance našeho státu jest značně aktivní. Přece však je nutno znovu zdůrazniti, že je stále zapotřebí výrobu zvětšovati a zdokonalovati a zároveň výrobky našimi do ciziny jak láci tak i solidnosti pronikati v té snaze, abychom docílili největší zaměstnanosti a lepšího výdělku ve všech směrech, aby tak celý národ, třeba pozvolně, ale určitě se zveleboval a rostl.

Abychom v tomto světovém hospodářském zápolení také obstáli čestně, je zapotřebí mnoho síly vynaložiti a rozumem bádati, abychom vše, co v zemi naší je živoucího a cenného, dovedli řádně využítovati co nejdokonaleji ku prospěchu všeobecnému.

Do tohoto zápolení spadá v prvé řadě výstavnictví, veletrhy, odměňovací přehlídky a pod. Na výstavách shledáváme často mnohé nové věci, jež řádně vyloženy, upozorňují návštěvníky výstavy na výrobce těchto vystavovaných předmětů. A my poznávající, s jakou píli a vytrvalostí vystavovatel na výrobku pracovali musel, chápeme tuto námahu a počínáme si takovýchto podnikavých a pilných lidí vážiti. A častokrát se stává, že poznáním nových věcí vyvstanou v myslech zcela nové a svěží myšlenky, jichž oživení a provedení znamenati může nový přírůstek v rozvoji hospodářském.

Jakkoliv naší výstavě nemůže býti přičítán tak široký význam národohospodářský, přece chceme touto naší okresní výstavou ukázati, že nám není lhostejno, co se děje kolem nás, nýbrž projevujeme tím to nejlhubší přesvědčení, že si přejeme rozvoje všech živností, průmyslu a zemědělství Staňkovska a sice rozvoje takového, z něhož by vyšel užitek místu, okolí i státu.

Vzpomínka

na krajskou výstavu v Staňkově m.
v r. 1905.

Krajská výstava hospodářská v Staňkově pořádána byla ve dnech 13.—16. srpna 1905 ve školní budově v Staňkově měst. a na tržišti s několika přílehlými zahradami.

Výstava tato, v menším rozměru konaná, byla na tehdejší poměry velmi četně oblesána a těšila se po celé dny svého trvání hojně návštěvě.

Předsedou tehdejší výstavy byl pan Tomáš Janovec, rolník a tehdy zemský poslanec z Malonic, jednatelem pan učitel Vebur.

Výstava tato oběšána byla následujícími vystavovateli: 69 rolníků, vystavovalo 158 koní, 119 rolníků 383 kusů skotu, 20 chovatelů 43 kusy vepřového dobytka, 17 chovatelů 54 králíků, 2 chovatelé 5 koz, 6 chovatelů 15 hus, 2 chovatele 5 kachen, 18 chovatelů 85 slepic, po případě kohoutů, kuřat atd., 10 chovatelů 30 párů holubů. Včelstva (přístroje, výrobky medové atd.) vystavovalo 30 účastníků. Hospodářské plodiny 80 účastníků. Hospodářské nářadí, stroje: 17 vystavovatelů 131 strojů, nářadí atd. Remeslné výrobky, domácí průmysl 54 vystavovatelé. Cizí průmysl: 8 firem a to z Prahy, Plzně, Domažlic, Klatov, Klenčů a Párbubic.

Jest to malý obrázek výstavy staňkovské, konané před 20 lety za poměrů zcela jiných, než-li za jakých pořádá se okresní výstava letos.

Ze pokrok ve všech oborech živnostenských, hospodářských a průmyslových jest za posledních 20 let obrovský, jest nesporné.

Výstava tato má ukázat pokrok v každém směru a má být vzpruhou k další práci, která jest základem blahobytu.

Doufáme, že letošní naše výstava nás nezklame. Proto číňte přihlášky a přičiňte se o její zdar. Jos. Zák.

Trochu historie z okolí staňkovského.

Staňkov městys tak i Staňkov ves nejsou samy bohaty historií ani památkami historickými, ale jejich nejbližší okolí honosí se různými tvrzemi a zámky, které za majitele měly pány dosti zvučných jmen v českých dějinách.

Jmenujeme namátkou tvrz Pučlice, Hlohovou, Osvračín, Kamenici, zámek Čečovice, hrádek Lacembok u Škrchlebu. Chci se stručně zmínit o několika těchto obcích a jich historii a mám za to, že občan té které obce rád přečte si těchto několik řádků o svém rodišti neb domovské obci.

Nejbližší obcí od Staňkova na východ, as 3 km, jest osada Škrchleby. Mezi touto osadou a Staňkovem vsí stával hrádek zvaný „Hlohová hlava“ čili Lacembok. Dodnes spatřují se tam valy a příkopy. Založením svým jest takový, že se jemu podobného nevykytne. Zanikl ve válkách husitských. Kdy byl založen, není známo. Máme však za to, že koncem 13. nebo počátkem 14. století. Majitelé jeho seděli ke konci 13. století na Stankovech a vládli většími statky pozemskými.

V pamětech 13. století setkáváme se s Vitlou ze Staňkova, jenž r. 1252 byl županem, který držel v moci své kus země králem přirčené. Ten daroval roku 1271 Staňkov, a Ouhčov klášteři choťšovskému, bral pak do smrti užítky ze vsí Lisova a Vstíše a zemřel r. 1282. Bratři a příbuzní jeho seděli na Újezdě, Sitboři a Herštejně.

Jest pravděpodobno, že on anebo příbuzní jeho Hrádek drželi, poněvadž se tento později vyskytuje v držení rodu vladyckého, jehož předkové také si jméno Vitla oblíbili a snad v nějaké

příbuznosti se Staňkovskými bývali. Rod tento počíná v historii s Bohuchvalem, jenž žil s manželkou Mabkou v I. polovině 14. století. Měl dva syny, z nichž Bušek záhy zemřel, a druhý Vojslav ze Škrchlebu r. 1366 se připomíná. Vojslavův syn Bohuchval nazýval se roku 1373 „z Hrádku“, ale druhy slove také z Krchlebu, jako na př. roku 1379, kdy daroval klášteři klatovskému plat ve vsi Poděvších, aby zde slouženy byly zádušní mše za předky u oltáře, který děd jeho Bohuchval založil. Byl majitelem Škrchlebu, Cermné, Poděvus, Pučlic, Křenov a části Kamenice.

Roku 1380 koupil Bukovou u Merklína. Roku 1382 připomíná se naposled.

R. 1521 zdědila Hrádek Eliška z Hrádku, a mimo to také Lštění.

Dalšími majiteli Hrádku a Škrchlebu byli od r. 1531 Jan Dobeš ze Slovic a Štěpán ze Slovic. Poslední rodu toho Lidmila Kateřina ze Slovic zemřela r. 1666, která odkázala statky své Janu ze Staufenberka, jenž se velice zadlužil, tak že přišly statky jeho do prodeje. Koupila je Kateřina Hochausrová roz. z Les. Později přikoupeny byly tyto statky k Týnu Horš.

Od Staňkova půl hodiny na jih položena jest na kopci 457 m vysokém osada Hlohová, bývalá to tvrz.

Kostel sv. Jilji, kolem kterého starobylý hřbitov se rozkládal, byl již v r. 1384 farním.

Na svahu úzkého údolí proti panskému dvoru jest hospoda (nyní p. Jos. Peterika), zaujímavější bývalé tvrzíště, na němž v druhém pololetí 14. století seděl Jan Hložek z Hlohové, později Jan z Roupova, Bohuslav Vidršpergár z Vidršperka a Křištof z Vidršperka.

Roku 1624 prodána Hlohová částečně a r. 1629 úplně Max hraběti Trauttmansdorffovi, jenž je k panství horšovotýnskému připojil. Náhrobky bývalých majitelů statku spatřují se v kostele hlohovském dosud.

O blízké poměněnce obci Ouhčové nečiní se v dějinách mnoho zmínek. Patřivala dříve ke klášteři choťšovskému, a zásluhou jeho tato bývalá kdysi česká obec se poměnila, jelikož klášter choťšovský osazoval u nás Němce, hlavně Bavoráky.

Na potoce Zubříně as 1 hodinu cesty od Staňkova na jihozápad leží ves Osvračín na úpatí 413 m vysokého vrchu „Na záměčku“.

Jméno své odvozuje vrch zmíněný od hradu který založen byl v století 13. asi od Zdeslava z Osvračína, jemuž též některé vesnice u Zbirova a hrad Drška náležely.

Později bylo zboží osvračínské rozděleno a držitelé jeho střídali se rychle za sebou.

Tak vládli zde páni ze Svamberka, z Ryzmberka, z Vidršperka, z Kocova, kteří ke konci 16. století vystavěli na místě pusté tvrze „Na záměčku“ při dvoře ve vsi tvrz novou.

Dosud náleží zámek s dvorem Ondřeji Zieglerovi. Farní kostel Nar. p. Marie vznikl v r. 1384. Jest při něm hrobka a kaple sv. Kříže.

Na západ as 1 hodinu cesty od Staňkova leží v úvalu potoka Laskova ves Pučlice, kde na ostrohu mezi dvěma roklami stojí až dosud úplně zchovalá tvrz, ze 16. století pocházející, která nyní slouží za obydlí lesníku. Tvrz tato patřila původně k panství Hrádku u Škrchlebu.

Roku 1684 koupil ji Jaroslav Hora z Ocelovic, jehož rod zde přebýval až do roku 1765, kdy ji převzal Ant. Sirtýngár ze Sirtýngu, a od tohoto Fr. Norb. hr. Trauttmansdorff, v jehož radě byla v držení až do naší doby.

As 4 km od Staňkova na severozápad leží obec Čečovice se zámek a fil. kostelem sv. Mikuláše, který náleží mezi nejrázovitější stavby z doby Rožmberské v jihozápadních Čechách, zbudovaný v době za krále Václava IV. v slohu gotickém. Vyniká neobyčejným bohatstvím kamenické výzdoby, která s temnorudým cihelným zdívkem v malebný celek se slučuje.

Avšak tato historická památka českého umění stavitelského nalézá se v spustlém stavu a volá po úpravě. Bylo by záhodno, by památkový úřad v Praze věnoval tomuto svoji pozornost a postaral se brzo o řádnou opravu.

Na místě nynějšího zámku stávala tvrz. Kostel farní připomíná se již roku 1356. Tvrz čečovická, stávala tu ještě ke konci 17. stol.

Ve 14. století seděl tu vladka Jaroslav z Čečovic, však od roku 1364 patřily Čečovice držitelům hradu Vilhartic, vladkovi Václavu z Vartenberka, a roku 1409 dostaly se v držení Jindřicha z Rožmberka. Tito kostel shora zmíněný zvelebili.

Rožmberkové prodali Čečovice v 15. stol. Roku 1513 držel je Volf z Rožmberka, a pak je měl Jan z Gutšteina. Synové jeho Jiří, Albrecht a Křištof prodali Čečovice Přibíkovi Chlumskému z Chlumin, jenž zemřel r. 1544.

Roku 1546 koupil Čečovice Jan ml. z Lobkovic a připojil je k Horš. Týnu.

Po bělohorské bitvě skonfiskovány a prodány byly hr. z Trauttmansdorffu, a tento rod je měl v držení až do nynější doby — do roku 1924.

Roku 1624 zanikla tu fara, a Čečovice přifařeny roku 1652 k Bukovci.

Roku 1717—1724 přistavěna byla věž ke kostelu.

Východně od Staňkova as 1 hodinu cesty leží ves Kamenice Horní. Část této vsi drželi v 14. století vladkyové Okalanci, roku 1362 Otík, roku 1387 Jan, a část patřila k Hrádku u Škrchlebu.

Roku 1521 dělena Kamenice a Lštění mezi dědice Jana Bohuchvala z Hrádku.

V 16. století byla Kamenice s tvrzí v držení Sloviců ze Slovic, a sice roku 1531 Jana Dobeše, dále Štěpána (zemřel 1582), a syna jeho Karla, který tu ještě roku 1634 seděl.

Roku 1666 dostala se Kamenice do rodu Staufenberkovského, roku 1675 do rodu Hochhausrů, a konečně přikoupena k Horš. Týnu, kamž náležela až do naší doby.

Od Kamenice Horní as 1 km na sever leží obec Kamenice Dolní, která se připomíná již roku 1115, kdy Zbyhňev daroval jí jako popluží klášteři kladrubskému.

Roku 1243 připomíná se Výšek, roku 1282 Eliáš, Bohuslav a Zdislav z Kamenice.

V letech 1404—1432 seděli v Dolní Kamenici: Petr, r. 1416 Plcha, a pak rod Olbramův z Kamenice a sice: r. 1432 Olbram a Jindřich, 1468—1492 Jan, 1516—1518 Jindřich, a s nimi r. 1449 Bozděch z Kamenice.

Později držena jest Dolní Kamenice k Hlohové od Raupovských a Vidršpergárův.

Za těch dob stará tvrz zanikla, a nová zřízena teprve po r. 1607, když se Kamenice za díl Kryštofovi Vidršpergárovi dostala.

Tomuto byla zabrána r. 1622 a prodána r. 1624 Max hraběti Trauttmansdorffovi, jenž ji k Horš. Týnu připojil.

K severu od Staňkova as 1 hodinu cesty vzdálena leží obec Kvičovice. R. 1379 byl to statek Oldřichův, r. 1404 Martira Rochce z Trubec, r. 1416 Stachův a Zbraslavův.

V 15. století patřily Kvičovice k Přichovicům, pak k Čečovicům, s nimiž r. 1546 přikoupeny k Horš. Týnu.

Od Staňkov 4 km na jihozápad leží obec Křenov. V letech 1379 byla obec na několik statků vladyckých rozdělena, z nichž měl jeden Svach, a jeden držen ke Škrchlebům. Klášter kladrubský r. 1390 koupil část Křenové od bratří z Hradištan a z Kamenné Hory, ale prodal díl toho r. 1440 Otíkovi z Tlucně.

Část někdy škrchlebská patřila v 16. stol. ke Kamenici. Ostatek klášterský zastaven r. 1525 ke zboží pučlickému. Slovičtí dostali později část tu dědičně a získali také statek Kamenici, tak že celá ves Křenová pak připojena byla k Horš. Týnu.

Dle Sedláčka a Libšera sestavil Jos. Zák.

Staňkov — obchodní, živnostenské a průmyslové středisko svého okolí.

Staňkov městy, trhová obec v okresu horšovsko-týnském s 1528 obyvateli, o níž činí se zmínka v dějinách našich již v roce 1235, leží na zemské stezce, která za starodávna z Prahy do Bavor vedla a jež také byla tehdy jedinou komunikací, která spojovala Čechy s Bavorskem a po které zboží všeho druhu bylo dováženo z Čech do Bavor i dále a naopak. Spojení Staňkova s ostatním světem bylo již tehdy prvou výhodou jeho a základem pozdějšího rozmachu a vzrůstu.

Ovšem výhodou v dobách míru, avšak ve válečných dobách trpěly velice takovéto obce při hlavní zemské stezce ležící. Těž trpěl a zakoušel Staňkov i válečnými pochody vojska již za dob husitských, ve válkách francouzských, švédských, bavorských a ruských.

Obce, ležící při těchto zemských stezkách, rychleji se zalidňovaly nežli obce ležící mimo, což jest samozřejmo, jelikož styk s ostatním světem byl čilejší. Remesla a obchody se v takovýchto obcích dříve usazovaly, zvláště v městech a v městečkách.

Staňkov jakožto městečko již za starých dob mělo tu výhodu, že obyvatelé jeho nemuseli pánům robotovati; tu spíše mohli se věnovati řemeslům a obchodu, ovšem vždy za souhlasu a s povolením vrchnosti.

Mimo různá řemesla pěstován byl také v Staňkově i v okolí hojně dobytek a zvláště rozšířen zde býval chov ovcí, jichž v Staňkově hojně bylo chováno a to v každém dvoře hospodářském.

Tim těž povznese se v tehdejších dobách řemeslo soukenické.

Soukeníci mívali za starších dob svůj „cech“, který zanikl as v letech 1850.

Tovární výroba zatlčila po domácku provozované soukenictví jak v Staňkově tak vsuče.

Dnes posud z kvetoucí druhy živnosti soukenické udržel se jediný Václav Kohout, v jehož rodině těž od pradávna soukenictví se provozovalo.

Rovněž velice rozšířena byla zde živnost tkalcovská, jelikož v hojnosti pěstoval se u nás len, a ten po domácku se zpracovával.

V letech 1600 byl také již v Staňkově pivovar a Staňkovští od vrchnosti obdrželi právo pivo vařiti.

Roku 1690 obdržel Staňkov od císaře Leopolda II. privilegium ke konání dvou výročních trhů a týdenního trhu každé pondělí.

K povznese obchodu a řemesla napomáhala také pošta, o které se zmínka činí již v roce 1677.

Blízké doly uhelné ve Vytuní, kde započalo se těžiti as roku 1800, napomáhaly velice rozvoji Staňkova, rovněž i blízké lesy vytuňské poskytovaly obživu vývozem dříví.

V roce 1815 stavěna byla státní silnice Praha—Plzeň—Staňkov—Klonec, která těž velice přispěla Staňkovu k rychlému vzrůstu a rozmachu. Rovněž tak okresní silnice na Přestíce—Klatovy—Domažlice přibližuje daleké okolí Staňkovu a jsou těž příčinou, že Staňkov takto stává se důležitým střediskem jeho.

V roce 1861 otevřena česká západní dráha Praha—Plzeň—Brod n. L. a v Staňkově zřízeno nádraží. Tu pak nastává nová epocha rozmachu obce; tyto komunikace nově zřízené napomáhají vzrůstu obce.

V letech 1867—1869 postavil Ondřej Ziegler v Staňkově vsi sklárnu a tím poskytnuto mnoha dělníkům zde i z okolí zaměstnání a obživa a také mnoho rodin do Staňkova se nastěhovalo. Tim také dařilo se obchodům i živnostem v Staňkově.

Sklárna však v letech devadesátých minulého století neměla již místa v Staňkově, a tu

bylo pomýšleno na rozšíření továrny, která měla se v Staňkově novou stavbou doplniti, nedošlo však k tomu z různých příčin a továrna pak postavena byla v nedalekém Holýšově, ovšem ke škodě Staňkova, jeho živnosti a obchodu.

V továrně holýšovské počalo se pracovati v roce 1900 a jest tam zaměstnáno též dosti dělnictva ze Staňkova.

Od roku 1910 jest zde zřízena „Družstevní elektrárna“, ze které osvětlována jest jak obec Staňkov-měst., tak i Staňkov-ves. Elektrického proudu z elektrárny této používá se dosti při živnostech i v hospodářství.

Ze postupně živnosti a obchodů v Staňkově přibývalo, jest z toho patrné, že utvořeny byly již mimo uvedený cech soukenický cech živnosti smíšených a cech obuvnický, které pak přeměněny dle nov. ř. živn. na společenstva.

Cechy tyto trvají již přes 200 let.

V posledních letech utvořena byla nová společenstva a sice: Obchodní gremium, společenstvo hostinských a výčepníků, společenstvo krejčí a společenstvo kovářů.

Současně s přibýváním nových živnosti přibývali samozřejmě též i učnové, a tak již v r. 1885 zásluhou tehdejšího řídicího učitele J. E. Hofmana otevřena byla pokračovací škola pro učně a měla ihned v roce tomto učňů 67; dnes má škola tato 169 učňů. Oslavuje tudíž škola tato 40 leti svého trvání a výstava, která nyní se pořádá, jest k oslavě tohoto trvání.

V dřívějších letech minulého století byly v Staňkově tyto živnosti a řemesla: obuvníci, krejčí, soukeníci, tkalci, postřiháči (zanikli), hřebenaři (zan.), mlynář, mydlář (zan.), barvíř, řezníci, pekaři, kovář, zámečník, truhlář, čepičár, kolář a také kupec a 1 hostinec.

V posledních letech minulého století a počátkem století tohoto přibýli v Staňkově tyto živnostníci a obchodníci (mimo shora uvede-ných): hodinář, sedlár, cukrář a perníkár, sklenář, malíř, knihar, fotograf, řešetár, kartáčník, modistka, dámská krejčovná, strojní pletárna, ná-terač, obchod strážním zbožím, galanteriím, porculánovým, skleněným, obchod obilím, uhlím, vápem, stavebními potřebami, dřívím, dobyt-kem; obchody smíšeným zbožím, hokynářství.

Zřízena zde lékárna, materiální obchod — dále knihtiskárna a sedm hostinců.

Komunikace Staňkovská rozšířena byla zřízením lokální dráhy do Horšovského Týna v roce 1900.

Roku 1909 zřízen byl zde státní telefon, který má v Staňkově již přes 20 hovorů.

Obchodu, živnostem i hospodářství napomáhá v roce 1896 založená „Městská spořitelna“, rovněž tak i „Živnostenská záložna“ v Staňkově měst. a „Občanská záložna“ v Staňkově vsi.

V Staňkově nacházejí se nyní 3 cihelny, 3 parní pily a 2 mlýny. Působí zde 4 lékaři a 1 zvěrolékař.

V roce 1892 otevřen zde „Zinkový důl“ ve kterém těžila se ruda zinková, které jest zde hojně ložisko.

V roce 1905 (20. února) důl tento vyhořel a od té doby práce na tomto jest přerušena.

V poslední době však proslyhá se, že důl bude opět otevřen a rozšířen různými přístavbami, což, až se stane, nebude Staňkovu na škodu.

Staňkov ležící na výhodném komunikačním středisku, při řece Radbuze, má veškeré podmínky k dalšímu svému rozmachu.

Výstava tato má býti ukázkou rozmachu toho a obrazem vyspělosti našich řemesel, obchodu a průmyslu, jakož i snášení za pokrokem a dalším vzděláním.

Josef Zák.

Karel Kadlec,
obchod zbožím koloniálním.
Vlastní pražírna kávy.

Fr. Dorazil,
v Staňkově.
Každodenně čerstvé cukrářské
zboží.

Alois Dorazil,
závod krejčovský.
Velký výběr obleků hotových.
Těž na splátky.

Cyril Felix,
řeznictví a uzenářství
v Staňkově.

Jos. Dočekal,
závod krejčovský v Staňkově.
Obsluha velmi rychlá.

Fr. Kreysa,
závod truhlářský,
výroba nábytku a stavebních
potřeb v Staňkově.

Jan Němeček,
truhlářství v Staňkově.
Výroba veškerého nábytku,
oken a dveří.

**Čiňte přihlášky
k výstavě!**

Družstevní elektrárna, skladiště a mlýn v Staňkově.

Telefon 8.

Z. s. s. r. o.

Telefon 8.

Pohon, světlo. Instalační materiál. Nákup a prodej všeho druhu obilí a semen. Umělá hnojiva, krmiva. Moučné výrobky. Mletí ve mzdě.

Jmění 25.000.000 Kč.

Uzavírá pojištění: životní, věno dítek, povinné ručení, rozbití skel, dopravní.

„S L A V I A“

vzájemně pojišťovací banka v Praze.

Vrchní zástupce **Jan Fay** v Staňkově.

Pojištěné kapitály
1.000.000.000 Kč.

Pojišťuje proti požáru, krupobíti, vloupání, úrazu. Poškození a rozbití strojů.

✠ F. KREYSA, Staňkov. (Založeno 1832. Telefon č. 9). ✠

Parostrojní kruhová cihelna v Staňkově

vyrábí veškeré druhy strojních cihel, zvonivky ostře pálené, tašky íalcové, lisované a tažené, červené i černé, půdní dlaždice, drenážní trubky, radiálky na stavbu komínů, duté cihly a jiné výrobky dle objednávky.

Uhelné doly „Dobré štěstí“ v Dobřanech

dodávají pro domácí otop a průmyslové topení vysoce výhřevné uhlí kamenné, strojně tříděné. Veškeré zboží cihlářské i uhlí dodává se drahou franko neb dováží se vlastními automobily. Velký sklad upotř. želez. zboží a strojů.

Hospodářské stroje,

benzinové a elektrické motory, šicí stroje, velocipédy, pneumatiky a odstředivky Vám dodá, jakož veškeré opravy se zárukou provádí **Josef Vacík**, strojírna v Staňkově.

Jan Mareš,
kamnářství
v Staňkově měst.

Josef Šmídhamer,

kožešnictví a kloboučnictví
v Staňkově.

Ceny velmi levné.

Přistupujte za členy spolku
chovatelů drobného
zvířectva.

Příhlášky přijímá pokladník
p. MUDr. Frant. Eger v Staňkově.

Jan Roučka,
podnikatelství staveb v Staňkově.

Provádí veškeré stavby velmi
rychle, levně a solidně.

Fr. Štengl, Staňkov.

Obchod galanteriím, pleteným
a stávkovým zbožím.

Velký výběr kuchyňských potřeb
za nejlevnější ceny.

F. Eger,
sklenářství
v Staňkově.

Kašpar Korba,

závod malířský v Staňkově.

Veškeré práce provádím velmi so-
lidně a levně.

Veškeré práce lakýrnické
a malbu písmá provádí odborně
a levně

A. Vorlíček, V. Starý,
závod lakýrnický a malířství
písmá v Staňkově m., nám. 33
(na staré poště).

Václav Frei,

strojní kolářství v Staňkově.

Provádění do kolářského oboru
spadajících prací.

Občanská záložna v Staňkově Vsi

Z. s. s. r. o.

úrokuje vklady nejvyšší sazbou
a povoluje půjčky za podmínek
nejvýhodnějších.

Přihlásil ses již za člena
Zemědělské jednoty
čsl. republiky?

Zemědělci, vstupte všichni do
této největší odbor. organizace.

Členství skýtá značné výhody.
Příhlášky přijímá předseda T. Raděj.

Babka Jan, obuvník
v Staňkově.

Sklad všech druhů obuvi.
Ceny mírné.

Frant. Malík,

závod krejčovský, Staňkov.

Zhotovení obleků z přinesených
látek vkusně a levně.

Fr. Trnka, Staňkov.

Parní pila, velkoobchod dřívím, uhlím, vápnem a veškerými stavebními potřebami.
Podnikatelství staveb. Cihelna a lomy.

Živnostenská záložna v Staňkově,

zapsané společenstvo s ručením omezeným,

přijímá vklady od členů i nečlenů.

Povoluje směnečné zápůjčky.

Úvěr na běžný účet a cenné papíry.

Záložna podléhá revisi: zemské správní komise, ministerstva obchodu, zemského svazu živnostenských záložen a družstev v Čechách.

Upisuj každý členské podíl, jež se zúročí za rok 1924 6%.

Ukládejte své přebytky do svého ústavu.

Bratři Herianové, podnikatelství staveb Staňkov,

provádí stavby, průmyslové, hospodářské, stavby a adaptace obytných domů.

Plány a rozpočty zhotovují rychle přesně a levně.

Josef Sklenář, Staňkov.

Závod řeznický a uzenářský.

Denně čerstvé uzenářské zboží.

Pozor!

Speciální výroba obuvi a sklad obuvi, kůže a příprav

Václav Žák,

Staňkov - náměstí.

Ceny levné. — Obsluha vzorná.

Hotel „Zídek“

Staňkov Ves.

Výborná kuchyně, výtečné pivo, hostinské pokoje.

MUDr. FRANTIŠEK EGER,

železniční, pokladenský a praktický lékař

V STAŇKOVĚ městysi,

Náměstí č. 35.

Zubní praxe.

ANTONÍN ŘÍHA,

okresní zvěrolékař pro obvod
staňkovský, bydlí v Staňkově V si

číslo 153 (u měšťanské školy).

MUDr. VÁCLAV EGER,

praktický a pokladenský lékař,

Staňkov č. 194. — Telefon 13.

Horské slunce.

Ochutnejte chvalně známé staňkovské pivo!

(Světlý a černý ležák, jakož i pivo obyčejné.)

Trvanlivé a moderní látky,
hotové obleky i na míru šité
levně dodá

fa. Jaroslav Šizling
Staňkov.

K. Klement, Staňkov.

(Zal. v roce 1860.)

Sklad uhlí, vápna, cementu, nosičů, kolejnic, železa, kovární, hřebů, rákosu na stropy, lepenky, dehtu, asfaltu, karbolinu, sádry, kamen. rour a jiných stav. hmot. Oleje, mazadla, fermež, laky, suché, třené a fasádní barvy. Umělá hnojivá. Obchod smíšený. Cihelna v Staňkově, vápenice a cihelna v Sušici a v Žichovicích.

**Hodiny. - Zlato.
Stříbro. Šperky.**

Odborný závod hodinářský.
**Vlastní výroba hodin
Jindř. Budín, Staňkov.**
Správky vyřizují přesně se zárukou.
Nejlevnější ceny. Prodej se zárukou.
Velký výběr.

**Optické zboží.
Odstředivky.
Sicí stroje.**

Nejlevnější nákup. Dobré zboží.
u firmy
RUDOLF KUPKA,
odborný obchod
smíšený, koloniální a lahůdkářský
v Staňkově, náměstí.

Josef Pavlík Staňkov.

Restaurace „u Nádraží.“

Staňkovské a plzeňské pivo,
též dobrá vína.

Karel Paul,

pekařství v Staňkově městysi.

Denně čerstvé pečivo.

Václav Fišer, Staňkov.

Výroba nábytku.

Ceny mírné.

Mořic Wilhelm,

velkoobchod v Staňkově měst.

Železo, cement, pokrývky atd.

Inspektorát

První české vzájemné pojišťovny
v Praze

V. Stengl, Staňkov

uzavírá veškeré druhy pojištění.

Frant. Kozina,

hostinský v Staňkově.

Výborná kuchyně, hostinské pokoje,
dobré pivo.

Městská spořitelna v Staňkově

(Vklady 10,000 000 Kč, rezervní fondy 390.000 Kč. Účet poštovního úřadu šekového č. 9968)

přijímá vklady v každé výši na výhodný úrok a bez výpovědi vyplácí,
poskytuje zápůjčky všeho druhu na mírný úrok, provádí veškeré ob-
chody peněžní promptně a kulatně, udílí informace ve všech záležitostech
finančních ochotně a bezplatně.

Karel Petrásek,

cuksářství, víno a likéry
Staňkov.

Denně čerstvé zboží.

Frant. Pavlík,

Staňkov.

Fotograf.

Koželužství Jakuba Sattlera v Staňkově.

Výroba čistě tříslového podešvu.

Náměstí č. 5.

Telefon č. 14.

Jiří Vaněk,

vlastní výroba a sklad všeho
druhu obuvi

v Staňkově m. č. 80,
roh Tržní a Soukenické ulice.

„LEGIE.“

Pojišťovna v Praze.

Zástupce: V. Kohout, Staňkov.

Bři. Werunský,

Staňkov.

Obchod veškerým dobyt看
chovným i jatečným.

Leopold Plachý

Knihářství a papírnictví
v Staňkově měst., náměstí.

Veškeré časopisy.

Frant. Petrásek

Pekařství v Staňkově měst.,
Chodská ulice.

Denně čerstvé zboží.

Václav Keck,

sedlářství a čalounictví
v Staňkově městysi.

Ceny mírné.

Zlaté, stříbrné, alpakové, americké zboží,
hodiny a hodinky nejlepších druhů nakoupíte
nejlevněji u fy

Bedřich Straka,

odborný závod v Staňkově.

Správky s roční zárukou rychle a levně.

Tiskárna—Závorka—Staňkov

Sázecí stroj.

doporučuje se ku zhotovení všech tiskopisů.

Stereotypie.

V mé expozici na výstavě vyložena bude kniha pro dobrozdání členého
občanstva na Staňkovsku, zda přeje si vydávání časopisu „Staňkovsko“,
po případě, mohou-li počítati s předplatným a insercí podepsaného.